

Να γίνωμε φιλόθεοι και φιλάδελφοι (Κυριακή ΙΓ΄ Λουκά)

[Ορθοδοξία](#) / [Θεολογία](#)

[Σοφία Μπεκρή, φιλόλογος-θεολόγος](#)

Κατά την ΙΓ΄ Κυριακή Λουκά, το Ευαγγέλιο μας παρουσιάζει την περίπτωση ενός άρχοντος, που προσέρχεται στον Κύριο, «λέγων: διδάσκαλε αγαθέ, τι ποιήσας ζωήν αιώνιον κληρονομήσω;» (Λουκ. ιη΄ 18). Το ίδιο περίπου περιστατικό αφηγούνται και οι άλλοι δύο Ευαγγελιστές, ο Ματθαίος και ο Μάρκος, μόνον που αυτοί μιλούν για έναν «νεανίσκο», που πλησιάζει τον Κύριο με την ίδια απορία (Ματθ., ιθ΄ 16-22, Μαρκ., ι΄ 17-25). Όλοι οι ερμηνευτές Πατέρες, πάντως, τονίζουν ότι ο νεαρός - άρχων πλησιάζει τον Κύριο με γνήσιο ενδιαφέρον, και όχι με διάθεση να τον «εκπειράση», όπως ο νομικός, που του απευθύνει το ίδιο ερώτημα (Λουκ., ι΄ 25).

Έχει ενδιαφέρον, μάλιστα, να δούμε τι προηγείται του διαλόγου του Κυρίου με τον νεαρό άρχοντα. Ο Κύριος έχει μόλις ευλογήσει μικρά παιδιά που τα ωδήγησαν μπροστά Του και έχει πεί με νόημα ότι «των τοιούτων (δηλ. των παιδιών) εστίν η βασιλεία του Θεού ... ος εάν μη δέξηται την βασιλείαν του Θεού ως παιδίον, ου μη

εισέλθη εις αυτήν.» (Λουκ., ιη' 15-17).

Στην ουσία, ο Κύριος απαντάει στο ερώτημα του πλουσίου νέου «τι ποιήσας ζωήν αιώνιον κληρονομήσω;» πριν ακόμη εκείνος το διατυπώσει. Λέει, δηλαδή, στον νεαρό και σε όλους όσους τον ακούν ότι εάν δεν έχει κανείς την απλότητα, την ταπείνωση και την άδολη συμπεριφορά ενός παιδιού, δεν μπορεί να εισέλθη στην βασιλεία Του.

Για να δούμε, τώρα! Διαθέτει ο παραπάνω νέος, που επιθυμεί να κληρονομήσει την αιώνια ζωή, αυτά τα χαρακτηριστικά; Κατ' αρχάς, μπορεί να πλησιάσει τον Κύριο με γνήσιο ενδιαφέρον, όπως είπαμε, αλλά δεν τον αναγνωρίζει ως Θεό, γι' αυτό τον αποκαλεί «αγαθόν διδάσκαλον.» Ο Κύριος, λοιπόν, αφού τον διορθώνει, ότι αγαθός δεν μπορεί να είναι κανείς άνθρωπος παρά μόνον ο Θεός, τονίζοντας έτσι εμμέσως και διακριτικά την θεική του ιδιότητα, στην συνέχεια τον συμβουλεύει να τηρή πιστά τις εντολές του νόμου, ξεκινώντας από τις πιο βαριές και δύσκολες «μη μοιχεύσης, μη φονεύσης», και πηγαίνοντας σταδιακά στις λιγότερο βαριές και περισσότερο εύκολες να τηρηθούν «μη κλέψης, μη ψευδομαρτυρήσης, τίμα τον πατέρα σου και την μητέρα σου». Ο νέος, που διέθετε, απ' ό,τι φαίνεται, το ενδιαφέρον να κάνει κάτι παραπάνω, αναφέρει στον Κύριο ότι όλα αυτά τα τηρήσε «εκ νεότητός» του, οπότε ο Κύριος τον καλεί να κάνει αυτό το «κάτι παραπάνω»,

που του λείπει, λέγοντάς του: «πάντα όσα έχεις πώλησον και διάδος πτωχοίς, και έξης θησαυρόν εν ουρανώ, και δεύρο ακολουθήει μοι» (ο. π., 20-22).

Λέτε να μην γνώριζε ο Κύριος το πάθος του συγκεκριμένου νέου; Ασφαλώς και το γνώριζε, αφού Εκείνος «ετάζει νεφρούς και καρδιάς». Γνώριζε ότι ο νέος είναι προσκολλημένος στα πολλά αγαθά του και δυσκολευόταν να τα αποχωριστή, παρά τον κατά τ' άλλα ηθικό και καθ' όλα ανεπίληπτο βίο του. Είχε, δυστυχώς, ο νέος αυτός το πάθος της φιλαργυρίας, «ήτις εστίν ειδωλολατρία» (Κολοσ., γ' 5), γι' αυτό και ο Κύριος τον προκαλεί να αποδεσμευτή από αυτό, με το να του ζητάη όχι απλώς να δώση -διότι μπορεί να έκανε τις τυπικές ελεημοσύνες- αλλά να πωλήση «πάντα όσα έχει» και να τα διαθέση όχι οπουδήποτε, σε συγγενείς και φίλους, αλλά σε πτωχούς. Γνωρίζει, βεβαίως, ο Κύριος, ως καλός ψυχογνώστης, ότι όσες αρετές και εάν διαθέτει κάποιος, και ένα πάθος μόνον να έχη, χρειάζεται, για να λειτουργήσουν οι υπόλοιπες αρετές του, να το ξεριζώση παντελώς, να κάνη δραστική, καθολική απεξάρτηση.

Ακούμε συχνά, ανάμεσά μας, πολλούς χριστιανούς, που προσπαθούν και αγωνίζονται πνευματικά με φιλοτιμία, όπως ο παραπάνω νέος, να λένε συχνά: «Έλα, μωρέ, μια αγάπη έχω και εγώ: το φαγητό, το κρασί, κ.λπ. Δεν βαριέσαι!» Ο Κύριος μας απαντάει ξεκάθαρα: «Πάντα όσα έχεις πώλησον...» (ο.π., 22) □ όλα χρειάζεται να τα «πουλήσης», χρήματα, κτήματα, πάθη, περιττές μέριμνες, εάν θέλης να απολαύσης ολοκληρωτικά την Βασιλεία μου. Αυτό το λέει ο Κύριός μας, όχι διότι είναι ο ίδιος εγωιστής, -ο εγωισμός είναι πάθος και ο Κύριός μας ως Θεός είναι απαθής-, αλλά διότι γνωρίζει ότι τα πάθη μας είναι εγωιστικά και μας θέλουν κατ' αποκλειστικότητα. Εάν δοθούμε σε ένα, όσο μικρό και ασήμαντο να είναι, αυτό θα μας οδηγήση σε κάποιο άλλο, κ.ο.κ. Γι' αυτό ο λαός λέει με νόημα ότι ο ανθρωποκτόνος διάβολος δεν θέλει μόνον ένα δακτυλάκι. Τα πάντα τεχνάζεται και χρησιμοποιεί, κυρίως τις μικρές μας «αδυναμίες», για να μας κερδίση ολόκληρους.

Έτσι, λοιπόν, ο Κύριος, με το «πάντα όσα έχεις πώλησον» αποκαλύπτει μπροστά στα μάτια του νέου την αδυναμία του, τις υλικές του δεσμεύσεις, την υπερβολική του αγάπη για τα επίγεια αγαθά του, και συγχρόνως φανερώνει και σε μας τους υπολοίπους πόσο μεγάλη είναι η δυσκολία να αποδεσμευτούμε από τις κάθε λογής δεσμεύσεις μας, όσο και εάν καυχώμαστε και εμείς, όπως ο νέος, ότι τηρούμε τις «εντολές» Του.

Αλλά ποια είναι η κορυφαία «καινή» εντολή Του; Μία και μόνη: «αγαπήσεις Κύριον τον Θεόν σου (...) και τον πλησίον σου ως σεαυτόν.» (Ματθ., κβ' 37-39, Μαρκ., ιβ' 30-31, Λουκ., κ' 27). Αυτήν την ακολουθούμε; Και εάν όλες τις άλλες, όπως λέμε, τηρούμε, παραβαίνομε όμως την βασική Του εντολή, είναι σαν να τις καταργούμε όλες. Κατά τον Άγιο Ιάκωβο τον Αδελφόθεο, «όστις όλον τον νόμον τηρήση,

πταίσει δε εν ενί, γέγονε πάντων αίτιος» (Ιάκ., β' 10). Και τότε «η κρίσις ανέλεος τω μη ποιήσαντι έλεος.» (ο. π., 13)

Και τι να κάνωμε, για να αποφύγωμε την δικαία κρίση του Κυρίου; «Ούτω λαλείτε και ούτω ποιείτε, ως διά νόμου ελευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι», λέει πάλι ο Ιάκωβος. Δεν είναι ο νόμος του Κυρίου, ο νόμος της αγάπης, δέσμευση, όπως οι εντολές του παλαιού νόμου, αλλά είναι νόμος ελευθερίας! «όστις θέλει οπίσω μου ελθείν...» (Ματθ., ιστ' 24, Μαρκ., η' 34). Όποιος, όμως, τον ακολουθήση εν ελευθερία και αγάπη, αυτός «έξη θησαυρόν εν ουρανών» (Λουκ., ιη' 22), πλούτο άσηπο και αιώνιο.

Είναι πολύ απλό και ξεκάθαρο, για τους Πατέρες, παλαιούς και νέους. «κατακαυχάται έλεος κρίσεως.» (Ιακ. β' 13). Έναντι της κρίσεως θριαμβεύει το έλεος, ή, όπως λέει ο Χρυσόστομος, «έχεις οβολόν; αγόρασον τον ουρανόν· ουχ ότι εύωνος ο ουρανός, αλλά ότι φιλόανθρωπος ο Δεσπότης.» (Ιωάννου Χρυσοστόμου, Περί μετανοίας, Ομιλία Γ', ΕΠΕ 30, σ. 143-145). Είναι τόσο φιλόανθρωπος και φιλεύσπλαχνος ο Δεσπότης Κύριός μας, που μας χαρίζει, κυριολεκτικά, τον ουρανό Του, διότι για εμάς τον έπλασε, πολύ δε περισσότερο όταν βλέπη ότι και εμείς προσπαθούμε για το «κάτι παραπάνω», είμαστε πρόθυμοι να «πουλήσωμε» ο τι μας κρατάει δεσμίους σ' αυτόν εδώ τον φθαρτό κόσμο, πλούτη, ηδονές, δόξες, μεγάλα και μικρά πάθη.

Όλοι μας οι Άγιοι, εξ άλλου, ακολουθώντας την προτροπή του Κυρίου μας «αγαπήσεις Κύριον τον Θεόν σου ... και τον πλησίον σου ως σεαυτόν» (Ματθ., κβ' 37-39, Μαρκ., ιβ' 30-31, Λουκ., κ' 27), έγιναν φιλόπτωχοι, δηλαδή φιλάδελφοι - φιλόανθρωπος είναι μόνον ο Θεός- και φιλεύσπλαχνοι προς τον εμπερίστατο αδελφό, την συν-εικόνα του Θεού. Και ο Άγιος Στυλιανός, που πρόσφατα εορτάσαμε, υπήρξε και αυτός άρχων, όπως ο νέος του Ευαγγελίου. Ανέθεσε, όμως, τον εαυτό του «εκ νεότητος» στον Κύριο και Τον αγάπησε τόσο, ώστε, για να του αφιερωθή εξ ολοκλήρου, δεν δίστασε να πωλήση στους πτωχούς και αναγκεμένους όλα του τα υπάρχοντα, να μην έχη καμμία δέσμευση και καμμία περισσή μέριμνα για τον κόσμο τούτο. Έτσι, κέρδισε από Εκείνον το χάρισμα να θεραπεύη και να προστατεύη τα παιδιά, που τόσο αγάπησε ο Κύριος και τα οποία μας κάλεσε να μιμηθούμε στην απλότητα και στην άδολη αγάπη, εάν θέλωμε και εμείς να κερδίσωμε την Βασιλεία Του (Λουκ., ιη' 15-17).

Για να αποκτήσωμε, επομένως, τον αιώνιο θησαυρό και να απολαύσωμε τα αγαθά της επουρανίου και αλήκτου βασιλείας Του, για την οποία είμαστε πλασμένοι, δεν έχωμε παρά να κάνωμε ο τι δυσκολευόταν να κάνη ο νέος του Ευαγγελίου, να ακολουθήσωμε την «καινή» εντολή της αγάπης του Κυρίου μας και να αποβάλλωμε σήμερα κιόλας, απ' αυτήν την στιγμή, τις εξαρτήσεις, τα πάθη, τις κακές μας

επιθυμίες, μικρές και μεγάλες, γινόμενοι, έτσι, ουσιαστικά φιλόθελαι και φιλάδελφοι, προς δόξα Θεού και για την δική μας σωτηρία. Αμήν! Γένοιτο!

MISSING_ARG_ACCESS_TOKEN